

ATRAKcje TURYSTYCZNE

Drewniany kościółek w Nakonowie

Zabytkowy murowany kościół parafialny p.w. św. Marii Magdaleny w Grabkowie. Kościół został pierwotnie wzniesiony w II połowie XV w., przebudowany w 1889 r. w stylu eklektycznym. Obiekt wpisany do rejestru zabytków w 1982 roku.

Zabytkowa dzwonnica, znajdująca się przy kościele w Grabkowie, powstała w końcu XIX wieku wraz z murowanym ogrodzeniem kościoła, starodrzewem okalającym kościół, plebanią oraz figurą Chrystusa.

Kościół w Grabkowie

Dzwonnica w Grabkowie

Dworek w Unisławicach

Pałac w Więslawicach został wzniesiony w latach 1880 - 90, przebudowano go w 1910 r. Pałac zbudowany jest w stylu eklektycznym, dwukondygnacyjny, murowany, kryty dachem z blachy cynkowej.

Pałac w Więslawicach

Dworek w Unisławicach, powstał w II połowie XVIII wieku. Został odbudowany w stylu romantycznym w pierwszej połowie XIX wieku, na zachowanych piwnicach gotyku.

Na terenie Gminy Kowal prężnie działa KAPELA SPOD KOWALA, założona w 1968 roku. Jest ona jedną z najstarszych amatorskich kapel w Polsce, a najstarszą na Kujawach. Kapela gra i śpiewa dawne melodie regionalne, zachowując ich autentyczną formę.

Kapela Spod Kowala podczas festynu „Niedziela na Wsi”

Kobiety z KGW podczas festynu „Niedziela na Wsi”

Funkcjonuje tutaj 14 Kół Gospodyń Wiejskich, skupiających około 150 osób. Panie aktywnie włączają się w życie społeczne i kulturalne gminy. Organizują Dzień Babci i Dziadka, Dzień Kobiet, Dzień Matki - połączone z występami lokalnych zespołów muzycznych oraz Dzień Dziecka - z przepysznyimi wypiekami dla najmłodszych.

Od kilkudziesięciu lat robią wieńce dożynkowe, palmy i baby wielkanocne, przygotowują tradycyjne potrawy dla uczestników gminnych imprez okolicznościowych np. „Niedziela na Wsi” czy dożynki gminne. Biorą czynny udział w wystawach stołów wielkanocnych i wigilijnych na terenie powiatu i województwa.

Od kilku lat panie biorą udział w festiwalu „Od Kujawiaka do Oberka” w Łącku.

W Gminie działają również 4 jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej, które obok zadań ratowniczych są organizatorami życia kulturalnego lokalnego środowiska. Przy OSP w Grabkowie działa orkiestra dęta, która występuje na uroczystościach odbywających się na terenie gminy i poza jej granicami.

Od kilku lat Gmina Kowal jest organizatorem imprez cyklicznych takich jak sołeckie turnieje piłki nożnej, turnieje jednostek OSP, czy rajdy rowerowe, cieszące się coraz większą popularnością nie tylko wśród mieszkańców naszej gminy.

OŚWIATA

Na terenie gminy Kowal działa Zespół Szkół w Grabkowie. W jego skład wchodzi Gimnazjum Publiczne, Szkoła Podstawowa w Grabkowie oraz Szkoła Filialna w Więslawicach. Dla najmłodszych zostało utworzone przedszkole.

W Nakonowie funkcjonuje Niepubliczna Szkoła Podstawowa i przedszkole Galileo, które są prowadzone przez Fundację Familijny Poznań. Wszystkie placówki szkolne na terenie gminy posiadają sale komputerowe z możliwością korzystania z Internetu oraz tablice interaktywne.

W 2009 roku przy Zespole Szkół w Grabkowie został oddany do użytku kompleks sportowy, wybudowany w ramach rządowo - samorządowego programu „Moje boisko - Orlik 2012”.

Oczyszczalnia ścieków w Gołaszewie

INFRASTRUKTURA

Ujęcie wody w Grabkowie

Gmina Kowal posiada dobrze rozwiniętą infrastrukturę techniczną, na którą składa się:

- Sieć wodociągowa - 100 % gminy,
- 135 km dróg gminnych, z czego 80 % stanowią drogi o nawierzchni asfaltowej,
- Oczyszczalnia ścieków w Rakutowie o przepustowości 80 m³ /dobę wraz z kolektorem sanitarnym o długości 12.029 km,
- Oczyszczalnia ścieków w Gołaszewie o przepustowości 120 m³ /dobę wraz z kolektorem sanitarnym o długości 22,5 km.

Gmina Kowal ma dobrze rozwiniętą sieć wodociągową o długości 138,93 km. Istnieją cztery ujęcia wody w miejscowościach Nakonowo, Grabkovo, Rakutowo i Dębniaki. Istniejące wodociągi połączone są w jeden system.

W przyszłości jest możliwa gazyfikacja gminy, gdyż przez jej teren przebiega gazociąg wysokoprężny DN 500 mm Gustorzyn - Gostynin.

Projekty zrealizowane w ramach Osi 4 Leader to m.in.:

- Zakup instrumentów dętych dla Orkiestry OSP Grabkovo,
- Remont świetlicy wiejskiej w Grodztwie, Dziardonicach, Krzewencie, Dębniakach oraz Rakutowie.

Świetlica w Grodztwie

Świetlica w Dziardonicach

BAZA NOCLEGOWA I GASTRONOMICZNA

GOSPODARSTWA AGROTURYSTYCZNE:

Rybakówka
Krzewent 42
87-820 Kowal
tel.: 603 574 405
kom.: 511 789 155

Agroturystyka „W Zielonym Gaju” Marek Łatkowski
Krzewent 48 m
87-820 Kowal
tel.: 54 284 16 41
kom.: 501 558 870
e-mail: kontaktmarek60@wp.pl
www.wzielonymgaju.pl

Agrofarma
całoroczny ośrodek agroturystyczny
Gołaszewo 60A
87-820 Kowal
tel.: 54 274 72 22
kom.: 501 265 862
e-mail: info@agrofarma.pl
www.agrofarma.pl

Gospodarstwo agroturystyczne
Krzewent 8A
87-821 Baruchowo
tel.: 54 284 16 18
kom.: 609 005 264

BAZA NOCLEGOWA I GASTRONOMICZNA:

Podgrodzie
Przydatki Gołaszewskie 3
87-820 Kowal
tel.: 54 284 25 01
e-mail: hotel@podgrodzie.com.pl
www.podgrodzie.com.pl

Świetlica wiejska w Rakutowie

Kąpielisko przy świetlicy wiejskiej w Rakutowie

LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA
FUNDACJA
AKTYWNI RAZEM

Gmina
KOWAL

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Europa inwestująca w obszary wiejskie.

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Osi 4 Leader, działanie „Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Publikacja wydana przez Lokalną Grupę Działania Fundacja AKTYWNI RAZEM, Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013 - Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE

Szanowni Państwo

Serdecznie zapraszamy do Gminy Kowal – położonej na Kujawach, w urokliwym zakątku naszej Ojczyzny. Gminy o ciekawej historii, pięknych zabytkach architektury, unikalnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych oraz bogatym potencjale ekonomicznym i wielkich możliwościach inwestycyjnych.

Można tutaj znaleźć wiele wspaniałych terenów sprzyjających wypoczynkowi i rekreacji, m.in. trasy turystyczne i dydaktyczno – przyrodnicze, znajdujące się na terenie Gostynińskiego - Włocławskiego Parku Krajobrazowego, będącego największą atrakcją przyrodniczą gminy. Jest on przykładem wzajemnego, harmonijnego współistnienia przyrody i człowieka. Panujący w nim spokój, cisza i piękne, bardzo zróżnicowane krajobrazy są ukojeniem dla przyjeżdżających tutaj turystów i mieszkańców gminy.

Położenie w centrum kraju, dobra komunikacja i rozwinięta infrastruktura techniczna stwarzają możliwości rozwoju gminy. Oferujemy Państwu atrakcyjne tereny pod zabudowę mieszkaniową oraz grunty usługowo - przemysłowe, zlokalizowane przy węźle autostrady A1 „Kowal” w miejscowości Dąbrówka oraz przy drodze krajowej nr 1.

Wójt Gminy Kowal
mgr Stanisław Adamczyk

Gmina Kowal

Położona jest w południowo - wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego, w odległości 14 km od Włocławka, będącego siedzibą powiatu. Gmina zajmuje obszar ok. 11.000 ha, z czego 6.119 ha stanowią grunty orne, a 2.584 ha lasy. Położona jest na granicy dwóch jednostek geomorfologicznych: część południową i środkową gminy zajmuje tzw. Pojezierze Chodeckie, będące wysoczyzną morenową z licznymi pagórkami moreny czołowej, jeziorami i rzeką Lubieńką, natomiast część północną, tzw. Równina Kujawska, będąca równiną wysoczyzną morenową.

Jezioro Dzilno

Sieć wodną tworzą: w części południowo-zachodniej Lubieńka wraz z systemem jej dopływów bocznych i jezior rynnowych oraz rzeka Rakutówka, o przebiegu zachód-wschód, wpływająca do jeziora Rakutowskiego, która następnie wypływa z niego i na terenie gminy łączy się z rzeką Lubieńką.

Północno - wschodnią część gminy zajmuje kompleks leśny. Jego znaczną część, bo około 4000 ha zajmuje Gostyniński – Włocławski Park Krajobrazowy oraz utworzony na jego terenie rezerwat „Jezioro Rakutowskie” o pow. ok. 414 ha. Park obejmuje ochroną unikalne w kraju tereny o wysokich i różnorodnych wartościach przyrodniczych, krajobrazowych, kulturowych i rekreacyjnych. Różnorodność elementów środowiska geograficznego przyczyniła się do zróżnicowania jego szaty roślinnej i występujących tutaj gatunków zwierząt.

Na terenie gminy znajduje się kilka jezior, największe to:
- Jezioro Lubiechowskie o powierzchni 16,8 ha i głębokości 4 m, użytkowane do celów rekreacyjnych, z plażą i polem namiotowym.
- Jezioro Rakutowskie – to jezioro zastoisłkowe o powierzchni 180 ha. W jego czystych wodach pływają szczupaki, okonie, karasie i liny. Jezioro stanowi rezerwat ptactwa wodnego z 98 gatunkami ptaków lęgowych i przelotnych.
- Jezioro Krzewenckie – z dużą różnorodnością ryb, położone na terenie Parku Krajobrazowego. Tereny przyległe do jeziora są przeznaczone pod wypoczynek i rekreację.

Ze względu na swoje położenie geograficzne gmina Kowal jest bardzo atrakcyjnym miejscem inwestycyjnym. Przez jej teren przebiega nowo wybudowana autostrada A1 wraz z węzłem Kowal, drogą krajową nr 1 oraz linią kolejową północ - południe ze stacją w Gołaszewie. W odległości 7 km od węzła autostradowego zlokalizowana jest bocznica kolejowa.

Wychodząc naprzeciw przyszłym inwestorom, samorząd gminy jest w trakcie opracowywania planu zagospodarowania przestrzennego, który obejmuje ok. 200 ha w miejscowościach przyległych do węzła autostradowego KOWAL oraz drogi krajowej nr 1. Tereny te są położone również w bezpośrednim sąsiedztwie drogi wojewódzkiej i powiatowej.

Węzeł Kowal w miejscowości Dąbrówka

Tereny inwestycyjne

Ladies and Gentlemen,

We invite you to Kowal municipality, located in Kuyavia a charming area of Poland. The municipality has an interesting history, some beautiful architectural treasures, natural beauty and a unique landscape, economic potential and great investment opportunities.

Here it is possible to find a lot of wonderful areas for the rest and recreation, including tourist routes and educational nature trails all available in the Gostyniński-Włocławski Landscape Park which is the biggest attraction of the municipality. It is an example of mutual and harmonious coexistence of nature and man. The peace and quiet prevailing in it, and the beauty and diversity of its landscapes, are a joy for tourists arriving here.

Our location in the centre of the country, with good road links and developed technical infrastructure, provides good opportunities for the municipality. We offer attractive sites for housing and service-industrial areas, located at the junction of the „Kowal” A1 motorway in Dąbrówka and national road No. 1.

Mayor of Kowal
M.Sc. Stanisław Adamczyk

Kowal Municipality

It is located in the south-eastern part of the Kujawsko-Pomorskie Voivodship, 14 km from Włocławek, which is the capital city of the district.

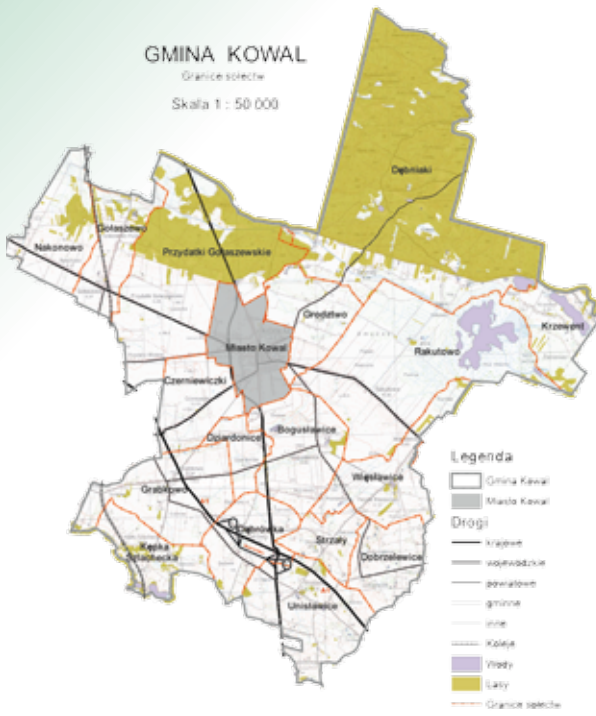
The municipality covers an area of approximately 11.000 hectares, 6.119 hectares of which are arable land and 2.584 hectares of which are forests. Our community is located between two geomorphological units. In the southern and central part of the municipality there is Chodeckie Lake District, with moraine plateau and numerous frontal moraine hills, lakes and the Lubieńka river, while in the northern part of

the community there is the Kujawski Plain, which is a flat plateau moraine. The water network in the south-west is formed by the Lubieńka and its watershed system of tributaries and lakes, and by the east-west course of the Rakutówka river, which feeds Lake Rakutowskie. The Rakutówka river, after flowing out of the lake, joins the Lubieńka river.

The north-eastern part of the municipality is forested. A significant part of it, about 4000 hectares, is inside the Gostyniński-Włocławski Landscape Park. The Lake Rakutowskie Nature Reserve covers approximately 414 hectares. These parks protect unique landscapes and a variety of high-value natural, scenic, cultural and recreational areas. The variety of geographic elements contribute to the diversity of the flora and fauna that occur here.

There are several lakes in the municipality. The largest ones are:

- Lake Lubiechowskie with an area of 16.8 hectares and with 4 m of depth, used for recreational purposes because of its beach and campsite.

- Lake Rakutowskie - a dammed lake with an area of 180 hectares. In its clear waters there are swimming pikes, perches, crucian carps and ropes. The lake is a waterfowl reserve for 98 species of breeding and migrating birds.

- Lake Krzewenckie - with a large variety of fish, located in the Landscape Park. The area adjacent to the lake is intended for relaxation and recreation.

Due to its geographic location, Kowal municipality is a very attractive place for investment. The newly-built A1 motorway passes through the municipality and there is a junction in Kowal. The other main transport links are national road No. 1 and the north-south railway line, with a station at Gołaszewo. A railway siding is located 7 km from the motorway junction.

To meet future investors' needs, the local authorities have started the process of preparing a spatial development plan, which covers about 200 hectares of the villages adjacent to the "Kowal" junction and national road No. 1. These areas are also located in the vicinity of the Voivodship and district roads.

WAŻNE ADRESY I TELEFONY

- ◆ **Urząd Gminy w Kowalu**
87-820 Kowal
ul. Piwna 33
tel.: 54 284 22 52
e-mail: kowal_111@wp.pl
- ◆ **Gostynińsko - Włocławski Park Krajobrazowy**
87-820 Kowal
ul. Zamkowa 11
tel.: 54 284 22 26
- ◆ **Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Zdrowie”**
87-820 Kowal
ul. Piwna
tel.: 54 284 42 282
- ◆ **Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Wanda Murzyńska**
87-820 Kowal
ul. Matejki
tel.: 54 237 52 83
- ◆ **Apteka**
87-820 Kowal
ul. Piwna
tel.: 54 284 42 282
- ◆ **Apteka**
87-820 Kowal
ul. Matejki
tel.: 54 284 13 38
- ◆ **Apteka**
87-820 Kowal
ul. Kopernika
tel.: 54 284 13 34
- ◆ **Apteka**
87-820 Kowal
ul. Plac Rejtana
tel.: 54 284 10 03
- ◆ **Lecznica dla zwierząt**
87-820 Kowal
ul. Traugutta
tel.: 54 284 22 24
- ◆ **Posterunek Policji**
87-820 Kowal
ul. Matejki
tel.: 54 414 58 30
54 414 58 39
- ◆ **Polski Związek Łowiecki**
87-800 Włocławek
ul. Związków Zawodowych 18
tel.: 54 411 17 81
54 411 17 82
- ◆ **Polski Związek Wędkarski**
87-800 Włocławek
ul. Sienkiewicza 15
tel.: 54 234 47 91
- ◆ **Koło terenowe PZW**
87-800 Włocławek
Stary Rynek 4
tel.: 54 232 76 81

LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA FUNDACJA AKTYWNI RAZEM

Lokalna Grupa Działania Fundacja AKTYWNI RAZEM jest partnerstwem trójsektorowym powstałym w ramach podejścia Leader. Lokalna Grupa Działania (LGD) to grupa osób reprezentujących miejscową społeczność, zaangażowana w działania na rzecz rozwoju lokalnego. W ramach LGD działają przedstawiciele trzech sektorów: publicznego (samorządy), społecznego (organizacje pozarządowe) oraz gospodarczego (przedsiębiorcy).

Celem działania Fundacji AKTYWNI RAZEM jest realizacja działań na rzecz rozwoju obszarów wiejskich i wspieranie inicjatyw na terenie gmin: Baruchowo, Gąbin (gm. miejsko – wiejska), Gostynin, Iłów, Kowal (gm. wiejska), Kowal (gm. miejska), Łąck, Nowy Duninów, Sanniki, Pacyna, Słubice oraz Szczawin Kościelny.

OPRACOWANIE:
Urząd Gminy w Kowalu

ul. Piwna 33
87-820 Kowal

tel. 54 284 22 52
fax 54 284 23 63

www.gminakowal.pl
e-mail: kowal_111@wp.pl

WYDAWCA:
Lokalna Grupa Działania
Fundacja AKTYWNI RAZEM

ul. Brzozowa 1, 09-520 Łąck
tel./fax 24 276 61 33

www.aktywnirazem.pl
e-mail: aktywni.razem@wp.pl

WAŻNE ADRESY I TELEFONY